

MARGARET ROGERSON

VESPERTINE
Holtak tisztítója

MARGARET ROGERSON

VESPERTINE
Holtak tisztítója

KOSSUTH KIADÓ

A fordítás alapja:

Margaret Rogerson: *Vespertine*

First published in 2021 by Margaret K. McElderry Books,
an imprint of Simon & Schuster Children's Publishing Division

1230 Avenue of the Americas,

New York, New York 10020

Fordította

Rusznay Csaba

Szerkesztette

Malatinszky Flóra

ISBN 978-963-636-835-7

Minden jog fenntartva

Copyright © Margaret Rogerson 2021

Jacket illustration © Charlie Bowater 2021

Jacket design by Sonia Chaghatzbanian © Simon & Schuster, Inc. 2021

Hungarian edition © Kossuth Kiadó 2026

Hungarian translation © Rusznay Csaba 2026

MINDENKINEK, AKI EGY BULIBAN
INKÁBB ÜL A SAROKBAN A KUTYÁT SIMOGATVA,
MINT HOGY MÁSOKKAL BESZÉLGESSEN:
EZ NEKTEK SZÓL.

Egy

Ha nem jövök el a zárda temetőjébe, hogy kicsit egyedül lehessenek, észre sem veszem az egyik sírkő alapjánál elhagyatottan heverő tömjénező ezüstös csillogását. Minden növendéknek és nővérnek volt egy ilyen láncon hordott füstölője, ez védelmzett minket a Holtaktól, és ezt a bizonyos tömjénezőt felismerem alakjáról és fekete patinájáról: Sophiáé volt, az egyik legfiatalabb növendéké, aki csak előző télen csatlakozott hozzánk a zárdában. Amikor leguggoltam, hogy megérintsem, még mindig melegnek éreztem a fémet. Hogy biztosra menjek, a csuklómatt kellett hozzányomnom, mert heges kezem kevésbé volt alkalmas a hőmérséklet megállapítására.

Rögtön tudtam, hogy Sophia nem famászás vagy temetői játszadozás közben ejtette le. Csakis akkor gyújtotta volna meg a tömjénezőjét, ha valami nagyon ráijesztett; még a gyerekek is tudták, hogy a tömjén túl értékes ahhoz, hogy csak úgy elpazarolják.

Felálltam, és a kápolna felé néztem. A metsző szél a hajfonatomból elszabadult tincseket verdeste az arcomhoz, és könnyeket korbácsolt a szememből, így beletelt egy pillanatba, hogy megtaláljam a hollókat, amelyek az eresz alatt húzódtak meg,

a mohás, szürke kövekhez lapulva. Mind fekete volt, egyet kivéve. A többitől távolabb ülve idegesen igazgatta a tollait, melyeket a szél folyton rossz irányba fúj.

– Zűr! – szoltam oda neki, és kitapogattam a zsebemben egy kenyérhéjat. Amint elővettem, a holló viharos szellőkés kíséretében kilőtt a tető alól, majd leszállt a karomra, és csőrével belenyúlt a habitusom ujjába. Széttépte a kenyeret, aztán várakozón nézett rám.

Nem lett volna szabad egyedül lennie. Néhány tolla máris hiányzott, miután a többi madár kíméletlenül megtépte. Amikor először jelent meg a zárdában, véresre verték, és még annak ellenére is majdnem elpusztult, hogy magammal vittem a szobámba, és pár óránként szétfeszítettem a csőrét, hogy kenyeret meg vizet adjak neki. De én már idősebb növendék voltam, és túl sok felelősség terhelt – nem gondoskodhattam róla állandóan. Miután meggyógyult, odaadtam Sophiának, hogy ő vigyázzon rá. Azóta bárhová ment, Zűr is követte, különösen az épület falai közé, ahol Sophia rendszeresen felbosszantotta a nővéreket azzal, hogy a talárjába rejtette.

– Sophiát keresem – mondtam neki. – Azt hiszem, veszélyben van.

Megrebegettette torkának tollait, és kattogó-dörmögő hangokat hallatva motyogott magában valamit, mintha végiggondolta volna a dolgot. Aztán egy kislány hangját utánozva így szólt:

– Jó madár. Szép madár. Morzsa!

– Bizony. El tudsz vinni Sophiához?

Rám emelte tiszta, intelligens tekintetét. A hollók okos állatok, szentek a Szürke Hölgy szemében, és Sophiának köszönhetően Zűr jobban beszélt embernyelven, mint a többség. A jelek szerint végre megértett engem, mert kitarta a szárnyát, és a kápolna hátsó falánál összegyűlt föld- és kőhalomhoz röppent.

Végigugrált egy hosszú kőlapon, majd belebámult az alatta tömörülő sötétségbe.

Egy lyuk. A tegnap esti vihar bizonyára alámosta a kápolna alapzatát, és új lejáratot nyitott a kriptába.

Zűr visszanezett rám.

– Holtak! – rikácsolta, mire megfagyott bennem a vér, mert ezt a szót nem tanította meg neki Sophia. – Holtak! – ismételte Zűr, a tollait borzolva. A többi holló is fészkelődni kezdett, de egyelőre nem kaptak rá a vészharangkongatásra.

Ez csak valami tévedés lehetett. A zárda falának összes építőkövét áldásokkal erősítették meg. A temetőkapukat Chantclere szent nővérei készítették. És mégis...

Az átjáró lelógó gyökerek alatt nyúlt el. Gondolkodás nélkül közelítettem felé. Tudtam, mit kellene tennem – visszaroanni, hogy figyelmeztessen Katherine anyát. De Sophia túl fiatal volt, hogy tört hordhasson magánál, a tömjénezőjét pedig elveszítette. Sietnem kellett.

Lecsatoltam a díszövemen lógó tömjénezőt. A fogamat csikorgatva nyitottam ki esetlen ujjaimmal az apró ajtót, és babrálni kezdtem a kovával meg a tömjénnel. A hegek a bal kezemen voltak a legrosszabbak, ahol a tenyeremen körbefutó nyers, vörös szövet idővel összehúzódott, és állandó karmokká görbítette az ujjaimat. Laza öklöt ugyan képes voltam formázni velük, de teljesen kinyitni nem tudtam őket. Miközben ügyködtem, Lucinde nővér járt a fejemben, aki egy régi, repedezett rubintköves gyűrűt viselt. A gyűrű egy olyan szent relikviáját tartalmazta, akinek ereje lehetővé tette a nővér számára, hogy egy pusztá mozdulattal gyertyákat gyűjtson meg.

Végre sikerült szikrát csiholnom. Addig fújáltam a tömjént, amíg lánggra nem kaptak a paraszak, aztán füstbe burkolózva beléptem a sötétségbe.

Elnyelt a feketeség. A nedves föld szaga olyan fojtogató erővel csapott meg, mintha egy nyirkos rongyot kötöttek volna a számra. A nyílás vékony, vizenyős fénye szinte azonnal elenyészett, de mint a Szürke Nővérek által befogadott minden lány, én is rendelkeztem a Látás képességével.

Fényszálak, akár a pókhálók, kavarogtak körülöttem, kísértetiesen torz arcba, kinyúló kézbe rendeződve. Árnyak. Csapatostul gyűltek az ilyen helyekre, vonzották őket a sírok meg a romok. Első Rendű szellemek voltak, törekenyek, és csaknem alakatlanok. Ujjjaikkal a bőrömet piszkálták, mintha egy laza, kibontható szálát kerestek volna rajta, de nem igazán tudtak ártani nekem. Ahogy elszettem mellettük, a tömjénezőmből ömlő füst összekeveredett áttetsző formájukkal. Végül sóhajtozva oszlottak el a tömjénnel együtt.

Az árnyak olyan gyakorinak számítottak, hogy fel sem tűntek volna Zűrnek. Csak valami veszélyesebb kelthette fel a figyelmét: egy Második Rendű vagy még magasabb szellem.

– Sophia? – szólaltam meg.

Semmi válasz, csak a saját hangom visszhangjai.

A hullámzó szellemfény megsárgult csontokkal és bomlófélben lévő szövetdarabokkal teli bemélyedéseket világított meg. Bár a nővéreket szokás volt a kripta körüli alagutakba temetni, ezeknek a maradványoknak a kora meglepett. Több évszázadosnak gondoltam őket, oszladoztak, és pókhálók fedték őket – régebbiek voltak a Csapásnál, amikor a Holtak először felkeltek, hogy az élőket gyötörjék. Ha az alagútnak ezt a részét valamikor a zárda múltjában lezárták, lehetségesnek tűnt, hogy egy szellem kikelt ezekből a csonthalmokból, hogy aztán éveken át észrevétlenül kísértse a katakombákat.

Hang remegett végig az átjáró sűrű, föld alatti csendjén, szinte túl halk, semhogy be lehessen azonosítani. Gyereksírás.

Futásnak eredtem.

Az árnyak átzúgtak rajtam, minden érintésük hirtelen, sokkoló hidegrohammal járt. A tömjénezőm folyton a taláromnak verődött, úgyhogy szorosán a kezemre tekertem a láncot, majd az arcom elé emeltem, felvéve az Iris nővér, a zárda harci úrnője által tanított védekező pozíciót.

Ragyogásra lettem figyelmes magam előtt, az alagút kanyarjában. Amikor befordultam a sarkon, a gyomrom kövé dermedt. Sophia bemászott egy bemélyedésbe, hogy elrejtőzzön, arcát a térdébe temette. Egy rémalak lebegett előtte, kopasz fejtetője jól látszott görbe, bütykös gerince fölött. Hullyszerű testen súlytalanul lebegett egy lepel, mely földöntúli, ezüstös fényvel ragyogott.

Egy pillanatra teljesen lefagytam. Az utóbbi hét év mintha soha nem is létezett volna, megint gyerek voltam. Forró hamu és égő hús bűzét éreztem, kezem fantomfájdalomtól lüktetett.

De ez még azelőtt volt, hogy a Szürke Nővérek rám találtak. Azelőtt, hogy megmentettek – és tudatosították bennem, hogy vissza tudok vágni.

Kicsúsztattam törömet a hüvelyéből. A szellem megpördült, felfigyelt az acél és bőr suddogására. Egy vézna hulla beesett, állandósult grimaszba torzult arca tárult elém: ajka visszahúzódtott túlméretezett, koponyájának csaknem felét elfoglaló fogoráról, a szeme helyén sötét üreg tátongott.

Sophia felemelte a fejét, piszkos arcán könnyek csillogtak.
– Artemisia! – kiáltott fel.

A szellem alakja elhomályosodott, és eltűnt. Az ösztön mentette meg az életemet. Megfordultam, és meglódtítottam a tömjénezőt, így amikor a szellem újra megjelent egy tenyéryni távolságra az arcomtól, a tömjén féken tartotta. Egy nyögés kíséretében, pislákolva semmivé foszlott.

Mielőtt újraformálódhatott volna, odavettem magam a bemélyedés elé, ahol Sophia volt, és a jól begyakorolt módon

lóbáltam a tömjénezőt. Csak a legerősebb szellemek voltak képesek áthatolni egy tömjénfüstből alkotott gáton. Ha bármelyikük hozzá akart férni Sophiához, annak először velem kellett megküzdenie.

Most már tudtam, mivel állok szemben. Egy közönséges Második Rendű szellemmel, egy gyérrel, olyasvalaki romlott lelkével, aki éhen halt. Bár a gyérek gyorsak, egyben meglehetősen gyengék is voltak, egyetlen jól irányzott csapással el lehetett pusztítani őket.

Felemeltem a törömet. A Szürke Nővérek misericorde-ot forgattak: hosszú, vékony pengét, melyet pontosan ilyen csapásokra terveztek.

– Sophia, megsérültél?

A lány hangosan szipogott, majd így szólt:

– Nem hiszem.

– Jó. Látod a törömet? Ha bármi történne velem, ígérd meg, hogy felveszed. Remélem, nem lesz rá szükség, de meg kell ígérned. Sophia?

Nem válaszolt. A gyér az alagút kanyarjában jelent meg újra, és cikcakkos, szabálytalan útvonalon rebegett közelebb hozzánk.

– Ígérem! – suttogta Sophia.

Tudta, miféle veszéllyel jár a megszállás. Ha egy szellemnek sikerül hatalmat szereznie egy emberi test fölött, áthatolhat a fajtája ellen emelt gátakon, és egy ideig akár észrevétlenül járhat az élők között. Az egyszerű emberek szerencséjére csak a Látókat veszélyeztette a megszállás – máskülönben Loraille-t rég lerohanták volna a Holtak.

Újabb rebbenés. Törömmel épp akkor hasítottam a levegőbe, amikor a gyér kinyúló karral materializálódott előttem, és a megszentelt penge aranytűzből álló vonalat vésett a leplébe. Elakadt a lélegzetem, amikor láttam, hogy az anyag elpárolog,

és felbukkan alóla a csupasz, sértetlen ín. Csak a ruhaujját talál-
tam el.

A gyér keze a csuklómra kulcsolódott. A hideg szálkákként hasított a karom idegvégződéseibe, és sikolyt csalt elő a torkomból. Próbáltam szabadulni, de erősen fogott. Karomszerű körmei mögött lassan fókuszba került az arca: közeledő szája úgy nyílt szét, mintha belelégezné a fájdalommat, mintha ízelítőt venne belőlem. Tudtam, még néhány pillanat, és elzsibbadt ujjaim nem lesznek többé képesek megtartani a tör markolatát.

Ezért szándékosan elengedtem. Sophia felsikoltott. Amikor a gyér figyelme a zuhanó acél csillanására esett, megszorítottam a rossz kezemben tartott tömjénezőt, és fellendítettem a szellem mellkasába.

A gyér meglepetten nézett rám. Aztán füstcsíkot köhögött fel. Még magasabbra löktem a tömjénezőt, a fém hőjét alig éreztem. A gyér hátborzongató, visszhangzó sikolyt hallatott, mely hideg lökeshullámként vonult végig az alagúton, megzörgetve a bemélyedésekben heverő törékeny csontokat. A szellem ívbe feszült gerinccel kapott a mellkasához, de az alakja már kezdett minden irányban elmosódni, brutálisan szétszakadni, mígnem hirtelen ragyogó ködfoszlányokká robbant.

A sötétedő alagútban csak Sophia egyenetlen légzése hallatszott. Tudtam, hogy meg kellene nyugtatnom valahogy, de szinte megmozdulni sem bírtam fagyott csuklóm fájdalomtól, amely bizsergő hullámokkal kelt újra életre, és máris zúzódszerű lila foltok jelentek meg ott, ahol a gyér megmételyezte a bőrömet.

– Artemisia? – Sophia hangja úgy sercegett, mint egy fal mögött lapuló egér.

– Jól vagyok – válaszoltam. Reméltem, hogy tényleg így van, ha esetleg megint harcolnom kellene, bár tudtam, hogy ennek kicsi a valószínűsége. Egyetlen gyér elkerülhette Katherine anyá-

figyelmét, de annál több biztosan nem. Sophiához fordultam, és hagytam, hogy lemásszon a karjaimba. – Fel tudsz állni?

– Nem vagyok kisbaba – tiltakozott bátran, most, hogy a veszély már elmúlt. De amikor letettem őt, hirtelen megragadta a habitusomat, amitől újra fájdalom nyilallt a csuklómba. – Nézd!

Fény szivárgott előttünk az alagútba, torz árnyékot vetett a falra. Érdes, kivehetetlen mormogás kísérte. Elöntött a megkönnyebbülés. Csak egyvalakit ismertem, aki magában beszélve kószálhatott idelent.

– Ne aggódj, ez nem egy másik szellem. Csak Julienne nővér. Sophia erre csak még erősebben szorított.

– Az rosszabb – suttozta.

Ahogy Julienne nővér még mindig motyogva, a lámpásától fehérre világított, derékig érő, arcát elfedő, lucskos hajával közelebb csoszogott hozzánk, el kellett ismernem, hogy Sophiának igaza volt.

Julienne volt a zárda szent asszonya. Remeteként élt a kápolna kriptájában, ahol Szent Eugenia relikviájára vigyázott. Mosatlan habitusa olyannyira búzlott a birkafiggyútól, hogy könnybe lábadt tőle a szemem.

Sophia abszurdan elkerekedett szemmel bámulta, aztán leterdelt, felkapta a törömet, és némán a kezembe nyomta.

Julienne nővér mintha észre sem vette volna. Számára akár láthatatlanok is lehettünk. Olyan közel csoszogott el mellettünk, hogy ruhájának szegélye végigsöpört a cipőnk orrán, majd megállt a bemélyedésnél, amelyben az imént még Sophia kuporgott. A fületem hegyezve próbáltam kivenni motyogása értelmét, miközben visszarendezgette a széttúrt csontokat.

– Évekig hallgattam idelent, csak nyögött és sírt... Végre csend van... Rosemary nővér, ugye? Igen, igen. Kemény év volt, szörnyű járvány, rengeteg halott...

Kiütött rajtam a libabőr. Nem tudtam semmiféle Rosemary nővérről, de gyanítottam, hogy ha utánanéznék a zárda leg-
régébbi feljegyzéseiben, megtalálnám.

Sophia megrángatta a habitusomat, aztán a fülembé sutto-
gott, de közben egy pillanatra sem vette le a szemét Julienne
nővérről.

– Igaz, hogy növényeket eszik?

– Ha! – kiáltott fel Julienne nővér, és felénk pördült. Sophia
összerezett. – Szóval most ezt beszéljük rólam? Helyes! Nincs is
jobb egy szaftos, ízletes növényeknél. Na, jól van, lányok, gyertek
csak, gyertek! – mondta, majd megfordult, és csoszogva elindult
visszafelé, amerről jött, a lámpás lengedezett ráncos kezében.

– Hová visz minket? – kérdezte Sophia, ahogy vonakodva
követni kezdte. Még mindig nem engedte el a ruhámat.

– Biztos átmegyünk a kriptán. Az a legbiztonságosabb út a
kápornába.

Igazából csak tippeltem, de minél több alagútba vájt ajtón
haladtunk át, annál valószínűbbnek tűnt, hogy igazam volt.
Amikor pedig megérkeztünk az utolsó ajtóhoz, egy megszentelt
vasból készített, súlyos, fekete monstrumhoz, már biztosan
tudtam. A lámpás fénye végignyúlt az ajtó vaspántos felszínén,
aztán Julienne kinyitotta, és betessékelt minket rajta.

A levegőben olyan sűrűn kavargott a tömjénfüst, hogy csíp-
te a szememet, Sophia pedig beleköhögött a ruhaujjamba. Egy
oszlopos, boltíves kőkamrába léptünk be. Köpenyes szobrok
álltak az oszlopok közti boltívekben, csuklyás arcuk még a lá-
buknál álló, csöpögő viaszos gyertyák fénye ellenére is árnyék-
ban maradt. Sophia gyanakodva tekintett körbe, mintha egy
sarokba rejtett üstöt vagy néhai növények elragcsált csont-
maradványait kereste volna. De a járólapokon csak az itt-ott
beléjük vésett szimbólumokat lehetett látni, és az idő már
azokat is szinte kivehetetlenné koptatta.

Julienne nővér hagyta, hogy egy kicsit bámészkodjunk, aztán türelmetlenül előreintett minket.

– Érintsétek meg a kegyhelyet Szent Eugenia áldásáért. De gyorsan!

A kegyhely foglalta el a kriptá közepét: a fehér márvány-emelvényen Szent Eugenia életnagyságú képmása feküdt a szarkofág tetején, gyönyörű kőarca a halál békéjét sugározta. A teste köré rendezett gyertyák mozgó fényeket és árnyékokat vetettek vonásaira, halvány, rejtélyes mosolyt kölcsönözve neki. Mártírhált halt tizennégy évesen, amikor feláldozta magát, hogy a csontjaihoz kössön egy Ötödik Rendű szellemet. A jelenés állítólag olyan erős volt, hogy egyetlen ujjpercét leszámítva az egész testét hamuvá égette, mely most relikviaként, láthatatlan tündökléssel nyugodott a szarkofág belsejében. Ez nem egy olyan apróbb relikvia volt, mint Lucinde nővér gyűrűje, mellyel egy-egy gyertyát lehetett meggyújtani. Ez főrelikviának számított, melyet csak végszükség esetén használtak.

Sophia ünnepélyesen előrelépett, hogy megérintse a képmás összekulcsolt kezét. A márvány ott fényesebb volt, hiszen azt a helyet számtalan zarándok érintette már meg az elmúlt három évszázad során.

Julienne nővér közben nem Sophiát nézte, hanem engem, tekintete fényesen csillogott kusza hajzuhataga mögött.

– Te jössz. Gyerünk!

Izzadság irritált a habitusom alatt a gyertyák hőjétől, de a csuklómban érzett hidegség csak egyre erősödött, amikor elindultam a kegyhely felé, a fájdalom a szívverésem ritmusára lüktetett benne. Tudtam, hogy bizarr, de nem akartam megérinteni a szent képmását. Minél közelebb kerültem hozzá, a testem annál inkább igyekezett az engedélyem nélkül elhúzódni tőle, mintha még a hajam is égne akart volna állni. Valami ilyesmit érezhettek az emberek egy hatalmas, szőrös pók vagy egy hulla

megérintésének gondolatára, csakhogy én egy szent kegyhely megérintése kapcsán éreztem ezt. Talán valami tényleg nem stimmel velem.

Ez a gondolat egy ostorcsapás büntető csípésének erejével hajtott előre. Az emelvényhez léptem, és a márványra helyeztem a kezemet.

Azonnal megbántam. A kő úgy ragadta magához a tenyere-
met, mintha madárenyv borította volna. Hirtelen, szédítő zuhanást éreztem, és a kripta teljes sötétségbe borult. Nem láttam semmit, nem hallottam semmit, de tudtam, nem vagyok egyedül. Éreztem magam körül egy *jelenléte*t, valami hatalmasat és ősit és éheset. Mintha tollak susogtak volna a sötétben – bár ez inkább volt csupán egyfajta észlelés, mint a hang maga –, a bebörtönzés fojtogató súlyát és mindent elemésztő, gyötrelmes dühöt hozva magukkal.

Tudtam, ez a jelenléte csakis egyvalami lehetett: a Szent Eugenia relikviájához kötött Ötödik Rendű szellem. Egy úgynevezett visszajáró, a valaha létezett mindössze hét egyike, akik mindegyikét réges-rég elpusztították vagy bebörtönözték a főszentek önfeláldozásának köszönhetően.

Éreztem, ahogy ez a jelenléte lassan rám fordítja a figyelmét, ahogy egy fénysugár pásztázik át a sötétségen. Rettegés szorította el a torkomat. Elkaptam a kezemet a szarkofágtól, és vakon tántorodtam hátra, majdnem megégettem a ruhaujjamat a gyertyákon, miközben visszaáramlott körém a fény és a hang. Ha nem kapja el a vállamat egy csontos kéz, elesek.

– Érzed? – recsegett a fülemben Julianne nővér hangja, sava-
nyú lélegzete az arcbőrömet nyaldosta. – Érzed, ugye? – kérdezte mohón.

Kapkodva szedtem a levegőt. A kripta gyertyái zavartalanul lángoltak tovább. Sophia először csak értetlenül, aztán riadtan bámult engem. Ő nyilvánvalóan semmit sem érzett, amikor

megérintette a kegyhelyet. Régóta gyanítottam, de most már biztos lehettem benne: ami gyerekként történt velem, valahogy megszézt, valamiféle ürességet vájt belém. Nem csoda, hogy ennyire vonzódtam a szellemekhez. Volt bennem egy zug, amely csak arra várt, hogy belém költözzenek.

Zord tekintettel mustráltam a padlót, amíg Julienne nővér elengedett.

– Nem tudom, miről beszélsz – válaszoltam olyan nyilvánvaló hazugsággal, hogy az egész arcom felforrósodott tőle. Hátrébb léptem, és megfogtam Sophia kezét. Rajta mostanra teljesen eluralkodott a rémület, de amikor megszorította a kezemet, hálával jöttem rá, hogy Julienne-től félt, nem pedig tőlem.

– Ahogy gondolod – motyogta Julienne nővér, és elcsoszogott mellettünk, hogy kinyisson nekünk egy másik ajtót, amely mögött a kápolnába vezető lépcső kígyózott felfelé. – De nem futhatsz örökké, kislány. A Hölgy úgysis meg fogja kapni tőled, amit akar. Végül mindig megkapja.